

Univerzita Palackého v Olomouci

Pedagogická fakulta
Katedra společenských věd

Bakalářská práce

Martina Kyselá

Vývoj českého školství ve Frýdku od roku 1848

Prohlašuji, že jsem závěrečnou práci vypracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

V Olomouci 20. 6. 2023

Poděkování

Ráda bych poděkovala svému vedoucímu práce Mgr. Pavlovi Krákorovi Ph.D. za cenné rady během zpracovávání bakalářské práce, za vstřícnost během konzultací a odborné vedení.

Obsah

Úvod.....	7
1 Geografická charakteristika města Frýdku	9
1.1 Založení, vznik a vývoj města Frýdku	10
1.2 Sloučení měst Frýdku a Místku.....	11
2 Vývoj školství od roku 1848-1913	12
2.1 Farní škola.....	14
2.2 Industriální škola pro dívky	16
2.3 Židovská škola	18
2.4 Německé gymnázium.....	19
2.5 Německá učňovská škola	20
2.6 Obecná škola Ústřední matice školské.....	21
2.7 Základní škola Petra Bezruče.....	22
3 Vývoj školství od roku 1914-1918	23
4 Vývoj školství od roku 1919-1945	24
5 Vývoj frýdeckého školství od poloviny 20. století po současnost.....	27
5.1 Střední školy ve Frýdku	28
5.1.1 Střední zdravotnická škola.....	29
5.1.2 Soukromá střední odborná škola Frýdek-Místek, s.r.o.	30
5.1.3 Gymnázium Cihelní, Frýdek-Místek	31
5.1.4 Střední odborná škola, Frýdek-Místek.....	32
5.2 Základní školy ve Frýdku.....	33
5.2.1 Základní škola Frýdek-Místek, Jana Čapka 2555.....	34
5.2.2 Základní škola Frýdek-Místek, El. Krásnohorské 2254	35
5.2.3 Základní škola Petra Bezruče	35
5.2.4 Základní škola Frýdek-Místek, Jiřího z Poděbrad 3109.....	36
5.2.5 Základní škola a mateřská škola Naděje, Frýdek-Místek.....	37

5.2.6	Základní škola a mateřská škola Frýdek-Místek, Lískovec.....	37
5.2.7	ScioŠkola Frýdek-Místek – základní škola, s.r.o.....	38
5.2.8	PLANETA – Montessori základní škola s.r.o.	38
6	Osobnosti spjaté s rozvojem školství ve Frýdku	39
6.1	Petr Bezruč	40
6.1.1	Dílo Petra Bezruče	41
7	Zajímavosti a kulturní vyžití ve Frýdku	42
7.1	Kultura.....	43
7.1.1	KulturaFM	43
7.1.2	FM City Fest	43
7.1.3	Sweetsen Fest.....	44
7.1.4	Hudební klub Stoun	44
7.1.5	Divadlo čtyřlístek.....	45
7.1.6	Frýdecké historické slavnosti.....	45
8	Závěr	46
	Použitá literatura a informační zdroje.....	47
	Anotace kvalifikační práce	50

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zaměřuje na mapování a rozvoj českého školství v oblasti Frýdku. V průběhu historie jsem zkoumala různá období, která ovlivňovala charakter města, stejně jako školství samotné. Mé zkoumání se zaměřovalo na vliv sousedních zemí na rozvoj školství v kontextu Frýdku. V období protektorátu mělo na Frýdek naopak vliv německé prostředí. Konkrétním tématem mé práce byl "Vývoj českého školství ve Frýdku od roku 1848". Cílem mé práce bylo dospět k určitým závěrům v oblasti historie školství, porovnat kvalitu školství v minulosti a dnes a identifikovat rozdíly, které vznikly v důsledku historických změn a politických režimů a jejich dopadů na školství. V rámci zpracování mé práce jsem také navštívila Frýdecký archiv, kde jsem hledala adekvátní prameny, almanachy a kroniky. Většina materiálů a pramenů v archivu je dostupná ve formě elektronických dokumentů.

ABSTRACT

This bachelor thesis focuses on the mapping and development of Czech education in the area of Frýdek. Throughout the course of history, I have explored the various periods that have influenced the character of the town, as well as education itself. My research focused on the influence of neighbouring countries on the development of education in the context of Frýdek. During the Protectorate period, on the other hand, Frýdek was influenced by the German environment. The specific topic of my thesis was "The development of Czech education in Frýdek since 1848". The aim of my work was to reach certain conclusions in the field of the history of education, to compare the quality of education in the past and today and to identify the differences that have arisen as a result of historical changes and political regimes and their impact on education. As part of my thesis I also visited the Frýdek archive, where I searched for adequate sources, almanacs and chronicles. Most of the materials and sources in the archive are available as electronic documents.

Úvod

V úvodu mé bakalářské práce bych ráda seznámila čtenáře s tématem práce, kterou jsem si zvolila. Práce bude zaměřena na oblast školství z historického pohledu a také na drobné historické události, které se ve městě odehrály. Lehce se budu věnovat také současnému školství, kulturním událostem ve městě a historickým osobnostem, které měly zásluhu na chodu města. Chronologicky se budu zabývat studiem historie školství na území Frýdku. Ráda bych svou bakalářskou prací vytvořila také určitou příručku či pomocnou knížku pro učitele, pracovníky s mládeží a pracovníky ve školství, konkrétně na území města Frýdku, a to ve Slezsku. Historie je něco, co bychom neměli přehlížet a měli bychom tomu věnovat značnou pozornost. Měli bychom také věnovat pozornost některým historickým faktům či souvislostem.

Téma mé bakalářské práce “Vývoj českého školství ve Frýdku od roku 1848” jsem zvolila kvůli osobní vazbě, která se k městu váže. Ve Frýdku jsem se narodila a celý dosavadní život je s městem spojen. Mým hlavním cílem bylo zmapovat jednotlivá období historie školství na území Frýdku, porozumět některým souvislostem a událostem z dějin města. Zajímá mě také vliv historických událostí na vývoj školství a případné změny a reformy. Školství a s ním spojené vzdělání jsou pro nás velmi přínosné a důležité. Již od 18. století se setkáváme s povinnou školní docházkou, která byla zavedena za vlády Marie Terezie. Povinná školní docházka změnila mnohé, a to nejen pohled na vzdělání, ale také poskytla větší možnosti i pro ty, kteří si dříve vzdělání nemohli dovolit. S lepším vzděláním jsou pak spojeny také větší šance v uplatnění na budoucím trhu práce.

Školství se neustále vyvíjí a je velmi dynamické, velmi se mění, a to i skrze některé faktory, které mohly v posledních letech na školství působit poněkud negativně. Tímto faktorem myslím období covidu a s ním spojenou pandemii. Avšak i školství se této opravdu výjimečné době rychle přizpůsobilo.

Během období covidu nastaly mnohé změny, na které řada žáků, učitelů, ale také rodičů nebyla zcela zvyklá. S rychle se vyvíjející dobou však bylo skvělé, že bylo možné zvládat výuku i z domácího prostředí, a to díky moderním technologiím, jako jsou mobily, tablety či počítače. Děti jsou velmi adaptivní a moderní technologie pro mnohé z nich nebyly žádným oříškem. Avšak absence sociálního kontaktu poznamenala mnohé, a to nejen z

řad dětí a žáků. Po dlouhé odmlce jsme měli možnost opět zasednout do školních lavic a vrátit se k výuce, jak ji známe, k té kontaktní frontální výuce.

Během své teoretické práce jsem využila zdrojů a městského archivu, městské kroniky, školních almanachů apod. Vyhledávání jednotlivých informací a pramenů pak bylo velice zajímavé a přínosné. Svou práci jsem chtěla utříbeně zpracovat historické dekády. Vzhledem k faktu, že se má práce věnuje pouze Frýdecké části města, a to části ve Slezsku, je zde znatelný také polský vliv. Za dob protektorátu bylo pro změnu město okupováno nacisty, a tak se tehdy změnilo i školství na území města.

1 Geografická charakteristika města Frýdku

V podhůří Beskyd se nachází město Frýdek, které je propojeno s Místkem řekou Ostravicí, do které se vlévá řeka Morávka, představující její největší přítok. Řeka Ostravice dlouhá léta sloužila jako zemská hranice, a to konkrétně až do roku 1928, kdy rozdělila město Frýdek na slezskou a Místek na moravskou část. Dnes však města vystupují jako celek, a to jedno město pod názvem Frýdek-Místek. Došlo tak k tomu v roce 1928 a to sloučením Moravy a Slezska.

Frýdek zaujímá skvělou polohu co se týká také dopravního uzlu na Slovensko či do nedalekého Polska. Veškeré cesty do větších polských měst pak vedou právě přes Frýdek. Velké dopravní zatížení se tak město rozhodlo řešit novým obchvatem, který vede okolo města je napojen na dálnici vedoucí z Ostravy na Český Těšín či Nový Jičín, Olomouc, Příbor. Co se vlakového spojení z města týče je zde vybudovaná železniční trať, která spojuje již několik směrů, a to Frýdek a Český Těšín či pak ostravsko-frýdlantská, která vede právě přes město. Tato trať se začala budovat někdy kolem roku 1868.

Město se také velice početně rozrůstá a srovnáme-li počet obyvatel k roku 1850, kdy měl Frýdek 3619 obyvatel a Místek o necelých 500 méně dnes je to k roku 2022 53 899 obyvatel. Vzhledem k faktu, že se Frýdek a Místek roku 1943 sloučil, je toto číslo uvedeno za obě městské části. Během posledních 100 let došlo výraznému rozvoji města, což se projevilo dramatickým nárůstem počtu obyvatel. V porovnání s rokem 1850, kdy měl Frýdek 3 619 obyvatel, se počet zvýšil na 27 775 k roku 1960. Nejvýznamnější nárůst obyvatelstva však město zaznamenalo v průběhu dvaceti let od posledního sčítání lidu v roce 2021, kdy se uvádí, že ve městě žije 59 437 obyvatel. Co se nářečí v oblasti Frýdku týče, není nijak výrazné či vyloženě typické, ale můžete v něm rozpoznat vliv Ostravska, Polska, Slovenska a oblasti Valašska. Vliv Polska a polského nářečí pak dominuje celkově ve Slezské část republiky.

1.1 Založení, vznik a vývoj města Frýdku

Dle některých pramenů se můžeme setkat s důkazy o tom, že se první školy na území Frýdku objevily už kolem 10. století. V českých zemích má školství dlouhé kořeny a je hlavně spojováno s církevním vzděláváním. Ve Frýdku byla první škola pravděpodobně postavena současně s farou a kostelem. Představy o tehdejší škole se značně liší od skutečnosti, jak vnímáme školství dnes a jak je organizováno. Až do 13. století šlo o převážně církevní školy, které byly rozděleny na klášterní a katedrální. Školy klášterní byly provozovány u klášterů a katedrální ve sídlech biskupů.¹

Později během 13. století se začaly objevovat také městské školy, které spadaly pod správu města a byly jím finančně podporovány. Učitelé byli obvykle kněží nebo absolventi filozofické fakulty. Mnoho z těchto škol sloužilo jako příprava na úřednickou a městskou správu. Od roku 1348, kdy byla založena univerzita, sloužily tyto školy především k přípravě studentů na vysokoškolské studium. Tento model školování přetrval až do 17. století, spolu se školami jezuitskými a bratrskými.

Výuka na těchto školách měla i církevní charakter, a kromě základních dovedností jako počty, psaní a čtení se děti učily také církevní písni. Písni se lišily v závislosti na příležitostech a událostech, ke kterým byly zpívány. Tehdejší učitel, nazývaný rektor, nejen vyučoval děti ve škole, ale také je vedl k náboženství a zpěvu. Trnova nadační listina vypráví o tehdejších učitelích, tedy rektorovi, jako o prvním rektorovi na území Frýdku. Nadační listina stanovuje výši platů pro učitele a kaplana. Tyto záležitosti měl spravovat místní farář, který měl peníze rozdělovat. Město Frýdek, jak je známo z dochovaných pramenů, se výrazně lišilo od současné podoby. Ve 14. století se jednalo především o frýdecký hrad, faru, kostel a okolní uličky, které tvořily město. Město bylo také částečně opevněno kamennými hradbami.²

---

¹ HROZEK, Antonín. Školství ve Frýdku Místku před protektorátem. 700 let Frýdku Místku. Městský národní výbor, 1965, s. 188-198.

² Magistrát města Frýdku-Místku, Kronika magistrátního města Frýdku, 1918-1965, s. 40-45.

1.2 Sloučení měst Frýdku a Místku

Města Frýdek a Místek působila jako samostatná města až do roku 1943, kdy se 1. ledna vlivem jiného režimu sloučila. Pod vlivem nacistických úředníků došlo ke sloučení do jednoho města, které se jmenovalo Frýdek. K nově sloučenému městu se připojily také sousední obce, které tvořily městské části obou měst. Po osvobození v roce 1945 bylo město přejmenováno na podobu, jak ji známe dnes, a to s názvem Frýdek-Místek. Změna názvu města však proběhla ještě několikrát, například v roce 1950, kdy došlo ke prohození názvu a město na krátkou dobu neslo název Místek, a později také Místek-Frýdek. Dne 1. ledna 1955 byl však stanoven oficiální název města Frýdek-Místek, který zůstal platný až do dnešní doby, kdy byl přijat konečný název na základě rozhodnutí ministerstva vnitra o stanovení úředního názvu města v plné podobě.³

Roku 1975 měly některé přilehlé obce Frýdku-Místku možnost působit samostatně, avšak bylo rozhodnuto o jejich spojení dohromady. Tímto spojením se staly součástí města Chlebovice, Lískovec, Lysůvky, Staré Město a Sviadnov. Nicméně obce Staré Město a Sviadnov se brzy osamostatnily, zatímco ostatní obce zůstaly pod správou města Frýdku-Místku až dodnes.

---

³ JURÁK, Petr. Frýdek-Místek. Frýdek-Místek: Muzeum Beskyd, 2002, s. 1-3

2 Vývoj školství od roku 1848-1913

V roce 1869 ve Frýdku vznikla myšlenka založit vlastní německou měšťanskou školu pro chlapce na základě školského zákona, protože počet žáků na německých obecných školách neustále rostl. Dosud existovala smíšená německá obecná škola, ale navrhovaná nová škola měla být určena výhradně pro chlapce.

Skvělá příležitost se naskytla během oslav čtyřicetiletého jubilea vlády císaře Františka Josefa I. Právě na jeho narozeniny byla zahájena výstavba nové školní budovy, kterou dnes známe jako Základní školu Petra Bezruče, dříve známou jako školu "Pod sovou". Vybudování nové školní budovy na městském pozemku bylo nezbytné, protože dosavadní budova "U fary" sloužila jako místo pro dvě německé školy současně – školu pro chlapce a dívky a učňovskou školu. V důsledku nedostatku místa ve třídách a v celé budově měla škola vážné problémy. Podobnou situaci pak zažila i budova matičního gymnázia v Místku. Stavba této budovy trvala méně než deset měsíců, ale škola nebyla dostatečně vybavena a postrádala základní vybavení, jako jsou kompletní toalety, vodovod nebo centrální vytápění budovy. Vzhledem k nedostatkům školy bylo nutné provést řadu rekonstrukcí v průběhu dalších let. Školní budova se stala dominantou města a získala si velký obdiv zejména místních obyvatel. Přes nedostatečné technologické vybavení té doby se škola stala symbolem úsilí a neuvěřitelné pracovitosti. Výuka v této školní budově započala roku 1889, i když měšťanská škola byla založena tři roky před zahájením stavby školní budovy. Původně to byla třídy pro chlapce v německé měšťanské škole, ale později se počet tříd zvýšil.

Dívky měly v té době složitější podmínky než chlapci, protože neměly vlastní školní budovu. Byly nuceny navštěvovat budovu "U fary", kde měly zázemí školy a probíhala výuka. Městská rada se rozhodla vyřešit tento problém a roku 1888 navrhla stavbu nové německé dívčí školy. O tři roky později byla postavena dívčí měšťanská škola. Po dlouhém čekání na vlastní školní budovu se dívky konečně dočkaly a mohly plně využívat učebny a třídy ve škole "Pod sovou". Tento název školy vznikl podle sochy sovy umístěné na střešní kouli budovy školy. Po politických změnách dostala škola zcela nový název – Základní škola Petra Bezruče, který si škola nese dodnes.

Škola, která byla založena v roce 1891, fungovala až do roku 1918. V průběhu této doby však došlo k vzniku nových škol na území města, konkrétně německých obecných škol a německých měšťanských škol. V roce 1918 došlo k jejímu sloučení kvůli rostoucímu zájmu dětí o studium na českých školách. Obecná škola a měšťanská škola pro chlapce zažívaly velký rozmach, zejména vyučovací jazyk byl většinou německý. Čeština se používala pouze v případech, kdy někteří žáci nerozuměli němčině. Až do roku 1899 neexistovala na území Frýdku žádná česká škola. Město se však rozhodlo tuto situaci změnit a začalo pracovat na plánu pro výstavbu české školy.

Na konci 19. století existovaly na území Frýdku pouze čtyři německé veřejné školy. Jednalo se o základní a měšťanské školy pro chlapce a dívky, odbornou průmyslovou školu a německé gymnázium. Tyto školy však neměly vlastní budovy a sídlily na různých místech ve městě, například v budovách "Pod sovou", židovské škole a budově "U fary". V období před první světovou válkou nebyla na území města otevřena žádná nová škola. Avšak došlo k reorganizaci a restrukturalizaci existujících škol. Obecné německé školy na území města byly rozděleny, což vedlo k vzniku dvou obecných škol pro dívky a dvou obecných škol pro chlapce. Německé školy vyučovaly již pouze v německém jazyce poté, co byla založena obecná soukromá škola matiční. Předtím docházelo k tomu, že i děti z českých rodin, které nerozuměly německy, navštěvovaly německé školy. Adaptace na jiný vyučovací jazyk byla pro ně obtížná a v některých případech se používalo i češtiny. Škola, která dosáhla největšího počtu pěti tříd, musela během války snížit počet tříd na pouhé dvě kvůli finančním problémům školy i rodičů žáků. Tato situace vedla k horší kvalitě výuky. Tehdy bylo také požadováno, aby vyučovacím jazykem byla němčina, což se obyvatelům Frýdku během válečného období nelíbilo. Státní převrat zachránil město před úplným germanizací. Statistické údaje z roku 1910 ukazují, že většinu obyvatel města tvořilo německé obyvatelstvo, což ovlivňovalo vývoj města a projevovalo se používáním německého jazyka. Ještě po válce se vyučovalo na školách výhradně německy. Lidé však stále prožívali nejistotu a obavy z možných změn ve školství. Nicméně po silném tlaku ze strany místních obyvatel se město rozhodlo situaci řešit a postavit novou ryze českou školu. S pomocí pracovníků místního průmyslového podniku a se souhlasem Zemské školní rady v Opavě byly zahájeny zápisy do těchto nových škol. Zájem o studium na českých školách byl výrazný, přihlásilo se více než 1300 žáků, zatímco německé školy již nevyvolávaly takový ohlas. Na území města zůstaly pouze smíšená pětitřídní obecná škola a smíšená trojtřídní měšťanská škola. Růst českého školství však ve většinově německém obyvatelstvu nezbuzoval velkou radost.

2.1 Farní škola

Farní škola působila ve Frýdku, jako jedna z nejstarších škol ve městě. Samotná budova je nejstarší školní budovou ve městě. Škola nabídla své prostory řadě školám napříč historickými událostmi a během jejich vývoje. Historicky působila jako záštita německým školám vybudovaným na území Frýdku, od poloviny roku 1918 se stala jejich sídlem. Sídlem, které zaručovalo záštitu všem německým školám ve městě. Své začátky pamatuje Farní škola, jako začátky školy české, avšak později se změnila vyučující jazyk, a to na německý, a tak i Farní školu.

Farní škola poskytovala své prostory různým institucím, jako například německé učňovské škole či jiným odborným školám. Ve své době fungovala jako dvojjazyčná instituce, kde se vyučovalo jak česky, tak německy. Příchod německého obyvatelstva do města přinesl vliv rakouského centralismu a vlastenectví. Školu především navštěvovaly děti zámožných Němců, jako byli úředníci, obchodníci. Po dlouhých několika let byla frýdecký Farní škola školou, která měla pouze jednu třídu. Tehdy ji navštěvovalo na 164 dětí. V 90. letech 18. století se otevřela i druhá třída, ve které děti vzdělávaly kantor a také rektor.

Jak se však město postupně rozvíjelo, vzniklo více pracovních míst a rostl počet obyvatel přibývalo také dětí školou povinných. Škola byla se svými 4 třídami a jednou příprávkou považována za největší školu nejen ve Frýdku, ale také na území celého Těšínska. Škola byla během let změněna na školu hlavní a v celém Těšínsku byla nejvíce organizovanou školou. Vzhledem k obsazenosti školní budovy se pak vyučovalo také v soukromém domě a zde probíhala výuka páté třídy.

Školy se však dotkly také určité změny, které měly později vliv na výuku a celý výukový proces. Došlo k přímému a nepřímému vyučování, a to v důsledku spojení některých ročníků z důvodu rozdělení výuky a tříd pouze na dívčí a chlapecké třídy. Na popud a přání rodičům žáků, tak byla škola nucena rozdělit třídy zvlášť a upravit vyučování, a to zejména u třetích a čtvrtých tříd, které tak musely být spojeny. Tyto změny však měly poněkud negativní vliv na výuku, a doházelo tak ke zhoršení kvality výuky.

Ve stejném čase se také stavěla budova kasáren, která měla sloužit posádce, o kterou město usilovalo. Budova byla zcela nová a vzhledem k tomu, že město stále nemělo svou posádku, rozhodlo se město využít k výuce žáků. Chlapecká škola, které chyběly třídy tak využila situace a nastěhovala do budovy jednu třídu. Budova však měla řadu využití, po úplném dokončení budovy sloužila, jako městská tržnice a také budova městské správy, a to do roku 1928, kdy byl zrušen magistrát. Budova je v dnešní době využívána pro potřeby městského magistrátu a obyvatel.

Školní budova si prošla řadou rekonstrukcí a během let 1870 a 1877 řadu přestaveb. Během těchto sedmi let docházelo neustále k navyšování počtu dětí ve třídách, a tak bylo nutné shánět nové a nové prostory, které by žákům sloužily a mohla v nich komfortně probíhat výuka. Do doby, než byla škola již podruhé přestavována se nacházely některé třídy také v kasárnách, a v Řeznické ulici u Lischků Místnosti v těchto budovách si škola pronajímala a do dokončení přestavby využívala. Nově zrekonstruovaná a dostavěná škola zahrnovala byt, který byl určen školníkovi, kabinet, sborovnu a také 12 učeben, které žákům sloužily.⁴

---

⁴ HROZEK, Antonín. Školství ve Frýdku Místku před protektorátem. 700 let Frýdku Místku. Městský národní výbor, 1965, s. 188-190.

2.2 Industriální škola pro dívky

Industriální škola pro dívky neboli německy “weibliche Industrialschule” byla poměrně odlišnou školou, kde se dívky mohly naučit domácím pracím, šití, či jiným činnostem, které by měla správná dívka zvládat, než se provdá. Škola nebyla příliš organizovaná a jednalo se spíše o krátkodobé či dlouhodobé několika měsíční kurzy. Struktura vyučování nebyl přesně stanovena a jednalo se spíše o dobrovolnou činnost, která probíhala bez jakýchkoliv norem. Vyučující byli placení a finančně ohodnoceni pouze z darů dívek, které školu/kurz navštěvovaly. Škola nefungovala příliš dlouho, dle některých pramenů vyplývá, že pouze 5 let.

Městský úřad ve Frýdku dostal tehdy napomenutí, které upozorňovalo na zánik školy pro dívky a nabádalo k její obnově. Zemský úřad pak nařídil městu a okresnímu úřadu, obnovu školy a následný postup její obnovy. Součástí postupu bylo také doporučení, které se týkalo chodu školy a výuky, zejména pak vyučovací doba hodiny, prostředky k zajišťování materiálu potřebného pro dívky během výuky, ale také platové ohodnocené učitelského sboru.

Roku 1858 došlo k znovuotevření školy a probíhala výběrová řízení na učitelky, které by ve škole vedly výuku. Tehdejším ředitelem školy byl zároveň starosta města. Škola se zprvu potýkala s nedostatkem učebního materiálu a učeben, tudíž bylo její otevření odloženo zhruba o dva měsíce. Během prvního roku nastoupilo do školy přes 108 žákyň, které byly rozděleny do dvou oddělení. Podporu dívčí škole poskytl místní ženský spolek.

Pojem “industriální” vyplývá z činností, kterým se dívky ve škole učily. Kromě odborných předmětů se věnovaly také ručním pracím, vaření a chodu o domácnost. Proto byla školy nazývána „Industriální dívčí vzdělávací ústav“. První rok na škole měl pro dívky spíše formu určitého kurzu během, kterého se naučily spoustu zručných dovedností, oproti tomu druhý ročník měl spíše ráz vzdělávací. S vyvíjející se dobou se vyvíjela také dívčí školy a proběhla řada změn, jak už v organizaci a učebním plánu, tak také v navyšování finančního ohodnocení učitelského sboru. Řada změn se diskutovala na zasedání městského zastupitelstva.

Projednával se také návrh o výběrové řízení na tzv. “vrchní učitelku” které měla na starost učitelský sbor. Byl zde obsažen také soubor, ze kterého vyplývaly práva a

povinnosti vztahující se ke škole. Vyučovací doba byla se měnila na ročním období a také na třídě.

Z některých dochovaných pramenů není vlastně dodnes jasné, kdy se se dívčí škola nacházela. Škola pak po zhruba 4–5 letech ukončila svůj provoz, a to z několika důvodů. Některé jsou pouhé domněnky, avšak vím jistě, že jedním z důvodů mohla být změna, ze které se škola farní měnila ve školu hlavní. Je tak možné, že toto nové přeorganizování se stalo fungování školy osudným. Škola během svého fungování jednou zavřela a několikrát se měnil chod a organizace výuky z krátkodobých kurzu po celý školní rok. ⁵

---

⁵ SOKA Frýdek-Místek, DROBIŠ, Dominik. Přehled vývoje školství okresu Frýdek-Místek, s. 20-21

2.3 Židovská škola

Spolu s židovskou školou byla ve Frýdku založena také synagoga a to v roce 1863. O rok později se iniciativou náboženského spolku zrodila myšlenka na vytvoření německé židovské školy. A tak se otevřela první židovská škola na území Frýdku. Zcela nová budova Židovské školy se začala stavět až roku 1898, kdy byl položen základní kámen budovy. Škola se pak dostavěla o dva roky později, zásluhu na její stavbě měl pak stavitel Emil Hauke.

Největší rozmach zažila škola v roce 1878/1879, kdy školu navštěvovalo na 74 dětí z toho 39 žáků bylo z Frýdku, 11 z Místku a zbytek z okolních obcí. Škola měla celkově pouze dvě třídy a z toho první třídu navštěvovalo 39 žáků a druhou třídu 35 žáků.

Později však škola dostala novou budovu ta se nacházela v dnes známé Revoluční ulici. Tato budova měla sice jen jedno patro, avšak pojímala až pět tříd. Během své existence však škola neměla více než dvě třídy žáků. Budova školy pak bohužel během období okupace shořela. I přes tyto následky se po dlouhých letech dochována řada předmětů té doby. Mezi takové předměty pak můžeme řadit věci, jako výukové obrázky, fyzikální modely, dvojlavice a hliněné kalamáře, a to jak pro žáky tak pro učitele.⁶

Obrázek Židovská škola – budova školy

Zdroj:

https://commons.wikimedia.org/w/index.php?title=File:Frydek_zidovska_skola.jpg&oldid=629472641

---

⁶ SOKA Frýdek-Místek, fond Obecná škola židovská (německá), Frýdek, inventář fondu

2.4 Německé gymnázium

Další německou školou, která byla zřízena a vybudována na území Frýdku, byla budova a škola německého gymnázia. Budova byla nazývána Korunního prince Rudolfa německé gymnázium. Frýdečané měli již delší dobu touhu vybudovat v městě gymnázium, stejně jako v Místku, avšak o něco dříve. Prameny z 19. století naznačují příklad matičního ústavu, tedy gymnázia v Místku. Matiční gymnázium v Místku bylo postaveno v roce 1895. Na rozdíl od něj mělo Německé gymnázium ve Frýdku snazší začátky. Frýdečtí Němci, kteří žili v městě, požádali tehdejší městskou radu a správu o zřízení gymnázia. Oproti Místeckému gymnáziu se však lišilo vyučovaným jazykem, kterým byla němčina. Po založení gymnázia byla škola prohlášena za komunální ústav a byla spravována městem Frýdkem.

Německé gymnázium nemělo původně ani vlastní budovu, a tak využívalo prostorů budov měšťanských škol. Později však budova nesoucí název "Pod sovou" nabídla své prostory německému gymnáziu, které budovu využívalo až do začátku první světové války. Budova tak byla využívána pouze pro vojenské účely a výuka německého gymnázia byla přesunuta. Nové útočiště pak škole nabídla budova gymnázia místní chlapecké školy. Německé gymnázium zde působilo až do roku 1922. Ne dlouho na to však německé gymnázium zaniklo, a to zejména kvůli nedostatku zájemců o studium německé školy. I přes snahy přilákat studenty z okolí Frýdecka, Místecka, Ostravska, bylo gymnázium nuceno ukončit svou činnost.⁷

---

⁷ *První škola působila ve Frýdku v roce 1490* [online]. [cit. 2023-06-13]. Dostupné z: <https://www.nasepraha.cz/prvni-skola-pusobila-ve-frydku-v-roce-1490/>

2.5 Německá učňovská škola

V roce 1883 byla ve Frýdku založena učňovská škola průmyslová. Založením průmyslové školy se Frýdek inspiroval v Místku, kde tato škola již nějakou dobu působila. Oproti Místecké škole se učňovská průmyslová škola lišila vyučujícím jazykem. Ve Frýdku byla průmyslová škola zcela německá. Byly zde také snahy o otevření i české průmyslové školy, avšak ty se nepodařilo prosadit. Škola byla později přesunuta do školní budovy “U fary“. Vyučování probíhalo zejména v podvečerních hodinách nebo přes víkendy, a to většinou po kostelní mši. Škola se však potýkala s řadou existenčních problémů a nízkou návštěvností. Vzhledem k tomu, že většina studentů již pracovala po celodenní práci, už nebylo v jejich silách školu navštěvovat. Během období druhé světové války byla budova přesunuta do Místku a tam ji nabídla útočiště zdejší učňovská průmyslová škola.⁸

---

⁸ SOKA Frýdek-Místek, DROBIŠ, Dominik. Přehled vývoje školství okresu Frýdek-Místek, s. 22-23

2.6 Obecná škola Ústřední matice školské

Roku 1899 byla ve Frýdku vybudována jednotřídní soukromá matiční škola. A tak se i obyvatelé Frýdku mohli radovat z této skvělé zprávy. Soukromou matiční školu pak tvořila jedna třída. Obyvatelé Frýdku tak měli kam posílat své děti, aby se vzdělávaly. Díky zásluze Ústřední matice školské a Matice osvěty lidové byla vybudována škola v soukromém domku v Pražmově ulici.

Podmínky výuky nebyly zcela ideální, a tak byla škola nucena i přes velký zájem přijmout pouhých 30 dětí. Rok na to ale byla ve městě otevřena zcela nová česká škola. V této škole se otevřely třídy rovnou tři, a tak bylo vzdělávání umožněno 133 dětem. Rok 1900 byl pak pro mnohé děti z Frýdku velmi radostný. V průběhu dalších let se počet žáků intenzivně zvyšoval. V průběhu let se počet žáků zvyšoval na 183, 242 a v roce 1903 dokonce na 297. Škola byla pak nucena otevírat nové a nové třídy a z původní jedné třídy pak bylo tříd dokonce pět. Tou dobou zažila škola největší rozmach a slávu. S přicházející válkou a nejistou dobou docházelo k poklesu žáků ve škole. Počet studujících dětí tak klesl na pouhých 81. Budova školy pak byla během války využívána pro vojenské účely. Obecná škola Ústřední matice školské tak našla své útočiště v budově hospodářského skladiště. Po necelých třech letech však škola opět opouští vypůjčené prostory a je nucena se opět přestěhovat.

Během státního převratu a v důsledku změn režimu bylo ze školy vykázáno na 1200 dětí. Tyto děti pak neměly žádnou možnost studia, jelikož byl v té době nedostatek místa na školách či byly školy zpoplatněny. Vzhledem k této skutečnosti pak byly zřízeny české školy, a to konkrétně pro děti, které neměly kde studovat. Tyto školy se pak staly zcela dostupné pro každého bez ohledu na výši příjmů či finančního zabezpečí rodičů žáků. Soukromá matiční škola tak byla první českou Základní školou na území města Frýdku.⁹

---

⁹ HROZEK, Antonín. Školství ve Frýdku Místku před protektorátem. 700 let Frýdku Místku. Městský národní výbor, 1965

2.7 Základní škola Petra Bezruče

Roku 1888 byl položen základní kámen školy, a to na počest narozenin císaře Františka Josefa I. Na popud nového školského zákona z roku 1869 chtěl Frýdek také svou samostatnou budovu měšťanské školy. Nový školský zákon totiž zavedl zrušení škol hlavních a na místo nich zavedení školy měšťanské. Po téměř 20 letech pak Frýdek začal pracovat na tom, aby si svou budovu měšťanské školy na svém území také vybudoval. Na počest císaře a jeho 40letého panování. Některé z pramenů také poukazují na to, jak pozoruhodnou stavbou škola byla. Školní budova byla výjimečná nejen kvůli architektuře, ale také tím, jak krátce stavba trvala. Budova školy byla dokončena během 10 měsíců.¹⁰

Obrázek Historická fotka školy pod Sovou (Petra Bezruče) – budova školy

Zdroj: <https://1zsfm.cz/2017/11/19/historie-a-soucasnost-na-fotografiich/>

---

¹⁰ Základní škola Petra Bezruče Frýdek-Místek [online]. [cit. 2023-06-15]. Dostupné z: <https://1zsfm.cz/>

3 Vývoj školství od roku 1914-1918

Období první světové války mělo vliv na všechny oblasti života, a tak nebylo výjimkou ani školství ve Frýdku. Válka způsobila nárůst chudoby a nedostatek finančních prostředků, což se promítlo do chodu škol. Vývoj školství ve Frýdek-Místku od roku 1914–1918 byl ovlivněn politickou a společenskou situací v době první světové války. Frýdek byl tehdy součástí Rakousko-Uherska a patřily k různým zemím: Frýdek k Moravě a Místek k Slezsku. To se projevovalo i v jazykovém rozdělení škol: ve Frýdku se vyučovalo česky a německy, v Místku polsky a německy.

Školství ve Frýdku bylo založeno na tradičních typech škol: mateřských, základních, měšťanských a gymnáziích. Vzhledem k válečným událostem došlo k omezení školní docházky, což mělo negativní vliv na vzdělání. Navíc došlo k nedostatku učitelů, kteří byli odváděni na frontu. Během války se školství potýkalo s nedostatkem učitelů, žáků i materiálů. Mnozí učitelé i žáci narukovali do armády nebo odešli do zahraničí. Školy musely snižovat počet hodin nebo uzavírat třídy. Nastala také inflace, která snižovala platy učitelů i příspěvky rodičů na provoz škol.

Přes tyto obtíže se snažili učitelé i žáci zachovat kvalitu vzdělání i kulturní život. Ve Frýdku se například konaly přednášky o českých dějinách nebo literatuře. Školství ve Frýdku tak projevovalo svou odolnost i národnostní uvědomělost. V roce 1918 se situace začala postupně normalizovat, ačkoliv válka stále pokračovala

Celkově lze říci, že první světová válka měla vliv na omezení školního vzdělání ve Frýdku. Nedostatek finančních prostředků, nedostatek učitelů a povinnost pracovat pro starší děti způsobily, že docházka do škol byla omezena. Nicméně po skončení války se podařilo postupně obnovit chod škol a znovu zlepšit vzdělanost obyvatelstva.

4 Vývoj školství od roku 1919-1945

Ani po vzniku samostatného Československého státu v roce 1918 se mnohé nezměnilo. Školské zákony a vyhlášky se neměnily a systém vzdělávání zůstal obdobný tomu, který byl v dobách Rakouska-Uherska. V roce 1919 vyšel v platnost zákon, který umožnil ženám učitelské profese se vdát. Do té doby musela zůstat žena svobodná a bezdětná či se vzdát své profese na úkor rodinnému životu. Další novinkou byl zákon “o menšinových školách”, ve kterém šlo o založení či podporu škol pro menšinové skupiny. Vzhledem k působení německých obyvatel v určitých oblastech země docházelo k postupné germanizaci. Stávalo se tak, že některá místa zcela postrádala české školy a české vzdělávání vzhledem k národnostní převaze Němců v daném místě. Z důvodu hrozící germanizace v místech, jako byly severní a západní pohraniční oblasti a Brno, přišel v platnost tento zákon.

Do učebního plánu, který spadal pod “malý školský zákon” přibyly nějaké změny, které se týkaly dvou nových vyučovacích předmětů. Šlo o předměty – výchova a ruční práce s občanskou naukou pro chlapce a znovu zavedená povinná tělesná výchova pro dívky. Byla zde také snaha snížit počty žáků ve třídách, a tak zjednodušit práci učitelům. Z původních osmdesáti žáků na jednoho vyučujícího tak na šedesát žáků. Takle změna se konkrétně zavedla v roce 1932, začátkem nového školního roku. Usilovalo se ale také o rovnost mezi ženami a muži v učitelské profesi.

Roku 1929 se v budově školy Pod Lipinou zřídila nová učňovská škola. Tato škola měla i svou vlastní správu a fungovala v budově školy až do 2. světové války. Během války se musela přemístit do Místku. V Místku byla škola sloučena s tamní učňovskou školou.

Od února roku 1919 se ve městě nacházely 4 české školy. Mezi tyto školy patřila chlapecká a dívčí škola obecná a chlapecká a dívčí škola měšťanská. Se zánikem německého gymnázia přišla myšlenka se snahou o založení dvojtřídní odborné školy tkalcovské. Tato škola tak využila prostor právě bývalého německého gymnázia. Roku 1933 však byla škola zrušena, a to zejména kvůli hospodářské krizi, která, bohužel, postihla textilní průmysl na území města Frýdku. Město dlouho usilovalo o znovu založení střední školy ve Frýdku, a to konkrétně gymnázia. Odborná škola tkalcovská se tak již nikdy znovu neotevřela. Město tak přišlo o jednu odbornou školu, která již nikdy nebyla nahrazená jinou odbornou školou.

Roku 1929 se v budově školy Pod Lipinou zřídila nová učňovská škola. Tato škola měla i svou vlastní správu a fungovala v budově školy až do 2. světové války. Během války se musela přemístit do Místku. V Místku byla škola sloučena s tamní učňovskou školou.

Zemská školská rada v Opavě pak roku 1942 schválila výstavbu nové školní budovy ve městě, konkrétně obecné školy německé. Tato škola se nacházela v lipinské kolonii. Snaha o její vytvoření sahala až do roku 1912, kdy se kvůli rozepřím mezi městským úřadem a majitelem továrny výstavba budovy protáhla. Dohady se týkaly financování školy, a tak se škola začala stavět až o 30 let později. Výstavbu školy finančně podpořila řada různých institucí, například – Báňská a hutní společnost, město a také stát. Škola měla po svém založení pouze dvě třídy, ale v roce 1935 se počet tříd navýšil již na pět, a tak byla škola reorganizována na pětitřídní školu.^{11 12}

Později byla ve Frýdku postavena další školní budova, která nesla název Pod lipinou. Postavením této školy tak došlo k navýšení počtu škol ve městě ze čtyř na pět. Čtyři školní budovy pak sloužily českým školám a jedna budova "U fary" školám německým. Během dalších let se školy ani nerozšiřovaly, nepřemísťovaly a nevznikaly školy nové. Avšak se začátkem druhé světové války přišla velká řada změn a událostí. Tyto změny se týkaly především přesunu středních škol z Českého Těšína do Frýdku. Konkrétně šlo o gymnázium a Obchodní akademii. Gymnázium z Českého Těšína pak našlo útočiště v budově gymnázia ve Frýdku a Obchodní akademie v budově mateřské školy Na Blatnici.

Vzhledem k faktu, že bylo pohraničí okupováno, byly dvě školy z Českého Těšína přesídleny do Frýdku. Konkrétně šlo o gymnázium a obchodní akademii. Město tak mělo větší možnosti v oblasti vzdělávání. K podpoře německého vzdělávání potom byla ve městě také vybudována vyšší německá škola. Vládní komisař byl tehdy velmi dotčen, jelikož od roku 1918 došlo ke značnému omezení německého vzdělávání na území města. Tímto faktem byl natolik znepokojen, že dal podnět k vytvoření právě zmíněné vyšší školy německé. O studium na vyšší německé škole však nebyl velký zájem a přihlásilo se pouze 17 žáků. A to i přes nábor, který byl ke studiu na škole uspořádán. Šlo o nábor ve Frýdku, Místku ale také v přilehlých oblastech města i širokém okolí.

---

¹¹ SOkA Frýdek-Místek, DROBIŠ, Dominik. Přehled vývoje školství okresu Frýdek-Místek, s. 23-24

¹² HROZEK, Antonín. Školství ve Frýdku Místku před protektorátem. 700 let Frýdku Místku. Městský národní výbor, 1965, s. 191-193.

Roku 1941 došlo ke zrušení všech českých středních škol na území města, a to s výjimkou školy hudební, učňovské a rolnické. Velká část škol, tak zcela přišla o svou budovu či byla přemístěna jinam. Rolnická škola měla ze všech škol nejlepší podmínky, a tak ji zůstala původní budova školy. Na nějakou dobu pak do ní byla přemístěna škola hudební. Učňovská škola byla nucena neustále měnit lokaci svého působení, a tak se stěhovala opravdu často.

Období okupace bylo pro české školství velmi bolestné. Velké množství škol se úplně zavřelo, některé se musely vystěhovat a vyučovat tak v jiných místech nebo jiných městech. Školy tak neměly zcela vhodné podmínky k výuce, docházelo k přeplnění tříd žáky, jelikož bylo z kapacitních důvodů málo tříd a nebylo kde vyučovat. Spousta bývalých školních budov byla zabraná k potřebám německé armády. Chlapecká měšťanská škola pak byla částečně přestěhována do obecné školy Pod lipinou, a to do budovy obecné školy U Fary. Oproti tomu dívčí měšťanská škola byla přesunuta až do části Starého Města, ve kterém našla zázemí. Budova dívčí školy sloužila jako zázemí a ošetrovna raněných a nemocných.

Roku 1940 přišel K. H. Frank s nařízením zákazu činnosti Junáka. Během období okupace tak byla činnost českých spolků značně omezena, zejména pak spolků s národním programem. Život za okupace byl plný omezení a strachu, jak o existenci jednotlivých spolků a aktivit, tak také o vlastní život. Řada spolků tak omezila svou činnost nebo ji na nějakou dobu zcela zrušila. Spolek Sokol potom přestal působit úplně a pozastavil veškerou činnost, a to i sportovní či divadelní. I přes omezení činnosti došlo k úplnému ukončení sokolské organizace a dne 12. dubna roku 1941 potom byla činnost nucena k úplnému pozastavení.

O zhruba rok později přišla další rána do obyvatele Frýdku, když došlo k úplnému uzavření Národního domu. Uzavřena byla také další kulturní centra, která byla po dobu války využívána jako skladiště. Kulturní podniky, které ve městě mohly působit, byly podniky, které organizovaly hudební koncerty¹³

---

¹³ *Historie Frýdek Místek* [online]. [cit. 2023-06-13]. Dostupné z: <https://www.frydekmistek.cz/o-meste/historie/>

5 Vývoj frýdeckého školství od poloviny 20. století po současnost

V současné době je město Frýdek-Místek velice moderně zaměřené město, které nabízí nespočet kulturních akcí a vytváří pro své obyvatele opravdu příjemné podmínky pro život. Město však nemyslí pouze na své obyvatele, ale také na podnikatele a místní firmy. Malé firmy a různé start-upy zde mají opravdu zelenou. Město si je totiž vědomo, že tyto firmy nabízejí práci místním obyvatelům, a tak je pro ně jejich podpora klíčová. Město dokonce obdrželo prestižní ocenění "Město pro byznys" v roce 2019. V neposlední řadě také myslí na turisty, pro které nabízí zajímavé programy s průvodcem a spoustu aktivit, do kterých se mohou během návštěvy města zapojit.

Frýdek nyní zřizuje na 28 příspěvkových organizací. V oblasti školství jde o 8 základních škol, 7 mateřských škol a 7 základních a mateřských škol. Mezi příspěvkovými organizacemi pak můžeme nalézt také středisko volného času Klíč a Základní uměleckou školu. Dále město zřizuje zařízeními jako je Městská knihovna, Turistické informační centrum a Národní dům.

Mezi zařízení sociální péče pak město zahrnuje Pečovatelskou službu, Hospic, Domov pro seniory a Penzion pro seniory. Nesmíme ovšem také zapomenout zmínit integrované centrum Žirafa, které ve městě působí již 30 let a věnuje se osobám s mentálními postiženími. Důležité a hojně využívané jsou ve městě také jesle. Ve Frýdku se nachází řada soukromých škol a jedna církevní Základní umělecká škola duchovní hudby. Zřizovatelem těchto škol jsou soukromé subjekty. Oproti tomu zřizovateli středních škol na území města je Muzeum Beskyd a Moravskoslezský kraj. Ten pak podporuje činnost a působení středních škol ve městě.

5.1 Střední školy ve Frýdku

Střední zdravotnická škola

- tř. T. G. Masaryka 451, Frýdek-Místek

Soukromá střední odborná škola Frýdek-Místek, s.r.o.

- tř. T. G. Masaryka 456, Frýdek-Místek – Frýdek

Gymnázium Cihelní, Frýdek-Místek

- Cihelní 410, Frýdek-Místek

Střední odborná škola, Frýdek-Místek

- Lískovecká 2089, Frýdek-Místek – Frýdek, Veřejná škola, Moravskoslezský kraj

5.1.1 Střední zdravotnická škola

Střední zdravotnická škola funguje ve Frýdku již od roku 1951/52, kdy poprvé zahájila svůj provoz, a tedy již více než 70 let. Původně sídlila v Místku pod názvem Vyšší odborná škola zdravotnická v Místku. Budování školy nebylo vůbec jednoduché a byl to běh na dlouhou trať. Zpočátku škola neměla ani vlastní budovu a nebylo jasné, zda bude možné udržet chod školy. Začátky nebyly vůbec jednoduché a škola se potýkala s řadou problémů, hlavně nedostatkem vybavených učeben a nevhodných prostor. Střední zdravotnická škola začínala ve budově tehdejšího reálného gymnázia. V dalším školním roce se přestěhovala do budovy bývalé sociální školy. O rok později škola získala dvě místnosti v budově bývalého exercičního domu ve Frýdku, které mohla využívat k výuce studentů. Nicméně i zde se objevily problémy, jelikož místnosti se nenacházely ve stejné budově, ale v dvou odlišných. V tomto období se vedly dlouhé debaty o možnosti zavření školy, protože se potýkala s dalšími problémy, jako je nedostatek vybavených učeben, pomůcek a laboratoří.

Když se střední zdravotnická škola potýkala s existenčními problémy a hrozilo úplné zrušení, město se rozhodlo školu podpořit. Darovalo škole budovu městské bytové péče, která původně sloužila jako hostinec a nacházela se v Zámecké ulici. Studium na střední škole bylo velmi žádané, a tak se brzy objevily stejné problémy jako na začátku, a to nedostatek učeben, tříd a laboratoří. Škola se proto znovu přestěhovala do budovy bývalé učňovské školy Válcoven plechu. Prostory byly vhodné pro chod školy a s časem byly modernizovány učebny. Během dalších let se vzhled školy měnil a škola prošla úpravami učeben, kabinetů a celkovou renovací zvenčí. Nicméně po určité době i tato budova přestala vyhovovat potřebám střední školy a bylo nutné se znovu přestěhovat. V roce 2004 se škola přesunula do budovy bývalého gymnázia na T. G. Masaryka ulici, kde sídlí dodnes. Škola dlouhá léta vzdělávala budoucí zdravotní sestry a od roku 2005 také sociální pracovníky v novém oboru Sociální činnost. Střední zdravotnická škola změnila také několik zřizovatelů, od města přes ministerstvo zdravotnictví až po Moravskoslezský kraj, který je jejím současným zřizovatelem.¹⁴

---

¹⁴ *Střední zdravotnická škola Frýdek-Místek: Historie školy* [online]. [cit. 2023-06-13]. Dostupné z: <https://www.zdrskolafm.cz/o-skole/historie-skoly.php>

5.1.2 Soukromá střední odborná škola Frýdek-Místek, s.r.o.

Soukromá střední odborná škola Frýdek-Místek, také známá jako PrimMat, je první soukromou školou v okrese. Byla založena před 30 lety a od té doby nabízí studentům řadu oborů. Absolventi pak mohou najít uplatnění v odvětvích, jako je cestovní ruch, ekonomicko-podnikatelská sféra nebo využít svých znalostí díky oboru Stavební podnikatel a manažer. Škola má od samého začátku zcela odlišnou filozofii výuky a její osnovy se liší od běžných státních středních škol.

Škola klade hlavní důraz na praxi a praktické vyučování. Snaží se udělat studium pro žáky zajímavé, interaktivní a přínosné. Klade důraz na využívání nových technologií a má vysoké nároky na kvalitu výuky a hodnoty učitelů. Škola si sama zpracovává materiály a konkrétní informace k daným vyučovacím předmětům. Dává možnost studentům si vybírat předměty a věnovat se více těm, ke kterým mají studenti blíže. Také klade důraz na kvalitu výuky a zpětnou vazbu studentů. Studenti tak mají skvělé podmínky pro kvalitní vzdělání, ale vše závisí na samotných studentech a jejich přístupu ke studiu.

5.1.3 Gymnázium Cihelní, Frýdek-Místek

Nápad na vytvoření druhého městského gymnázia se objevil brzy po událostech listopadu 1989. Iniciátorem této myšlenky ze strany Městského úřadu byl tehdejší místostarosta Ing. Martin Říman. Podobné cíle měl i ředitel místeckého Gymnázia P. Bezruč Mgr. Bohumír Kocich, který předložil návrh na transformaci GPB na šestiletý cyklus, s tím že úbytek kapacity školy by mohl být vyrovnán vznikem nového čtyřletého gymnázia.

V březnu 1992 byla Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy vydána zřizovací listina pro toto gymnázium a Ing. Jaroslav Konečný byl jmenován ředitelem školy. Příprava na první školní rok probíhala ve složitých podmínkách, ale 1. září 1992 započalo výuku ve třech třídách pro 90 studentů prvního ročníku. Hned na počátku bylo zjevné, že dostupné prostory nebudou dostačovat, a proto ředitelé Homolka a Konečný se snažili o vhodné rozšíření areálu pomocí přístavby. Po několika letech úsilí se podařilo prosadit projekt rozšíření stávajícího areálu o nový učební pavilon. Přípravné práce započaly v roce 1995 a samotná stavba byla realizována v roce 1996.

Během celého stavebního procesu se objevily finanční obtíže způsobené chybně zpracovaným a podhodnoceným stavebním plánem. Navíc stavbu provázely další komplikace, včetně posunutých termínů způsobených částečně nepříznivým počasím a částečně revizí projektu, ale zejména nedostatečným angažováním vedoucích pracovníků ze strany dodavatele. Přes několik obtíží se nakonec podařilo dokončit stavbu objektu, i když s menším počtem pater než původně plánováno. Kvalita díla nebyla optimální, a proto bylo nutné provést opravy nedokončených částí. Areál školy dále procházel modernizací. Byl zateplen a proběhla výměna oken, osvětlení a elektrického rozvodu.¹⁵

---

¹⁵ *Gymnázium Cihelní, Frýdek-Místek* [online]. [cit. 2023-06-15]. Dostupné z: <https://www.gcfm.cz/>

5.1.4 Střední odborná škola, Frýdek-Místek

Střední odborná škola funguje již od roku 1880. O 70 let později byla přidána školní jídelna spolu s Domovem mládeže. Okolo roku 1938 byly otevřeny první dílny pro výuku učňů v bývalé Karlové huti. Kvůli velkému zájmu se škola rozrůstá a staví novou budovu ve školním areálu Na Hrázi, blízko přehrady Olešná. Sloučením škol v roce 2010 vznikla Střední odborná škola Frýdek Místek, která nabízí vzdělání pro žáky a studenty s dokončenou základní povinnou školní docházkou. Škola také poskytuje možnosti celoživotního vzdělávání a nabízí různé zajímavé studijní obory, které jsou zakončeny buď maturitní zkouškou nebo výučním listem. Žáci a studenti učebních oborů mají také možnost dokončit své studium dvouletou maturitní nástavbou. Škola má mnoho partnerů a spolupracuje s regionálními firmami, kde žáci absolvují povinnou praxi a získávají zkušenosti pro budoucí uplatnění na pracovním trhu.

Škola nabízí maturitní obory, jako je Programátor CNC strojů, Provoz a ekonomika dopravy se zaměřením na Logistiku a celnictví, Logistiku a silniční dopravu, Mechanika seřizovače a Agro podnikání. Mezi tříletými učebními obory s výučním listem pak patří Autoelektrikář, Mechanik opravář motorových vozidel, Opravář zemědělských strojů, Strojní mechanik, Obráběč kovů se zaměřením na obsluhu CNC strojů, Automechanik, Zemědělec-farmář a Zahradník.¹⁶

---

¹⁶ *Soukromá střední odborná škola Frýdek-Místek* [online]. [cit. 2023-06-15]. Dostupné z: <https://www.sosfm.cz/>

5.2 Základní školy ve Frýdku

Základní škola národního umělce Petra Bezruče

- Frýdek-Místek, tř. T. G. Masaryka 454

Základní škola Frýdek-Místek

- Jana Čapka 2555

Základní škola Frýdek-Místek

- El. Krásnohorské 2254

Základní škola Frýdek-Místek

- Jiřího z Poděbrad 3109

Základní škola a mateřská škola Naděje, Frýdek-Místek

- Škarabelova 562

Základní škola a mateřská škola Frýdek-Místek

- Lískovec, K Sedlištím 320

ScioŠkola Frýdek-Místek – základní škola, s.r.o. - PLANETA – Montessori základní škola s.r.o. pracoviště Frýdek-Místek

- Nad Rybníkem 3019

5.2.1 Základní škola Frýdek-Místek, Jana Čapka 2555

Základní škola vzdělává své žáky podle školního vzdělávacího programu, který je součástí programu "Cesta abecedou života". Škola se specializuje zejména na informační a jazykovou komunikaci, komunikační technologie a výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu. Škola je již několik let zapojena do projektu "Člověk 21. století", který je celoškolním projektem probíhajícím každý rok. K jubilejnímu výročí otevření Národního divadla si škola pro tento rok vybrala název a téma projektu "Národ sobě". Toto téma odkazuje nejen na spojitost s Národním divadlem, ale také na probíhající válku na Ukrajině a vzájemnou pomoc a vazby mezi jednotlivými zeměmi v nouzi. Škola disponuje dvěma počítačovými učebnami, interaktivními učebnami a učebnou přizpůsobenou pro využití cizích jazyků. Od prvního stupně Základní školy se škola snaží zapojovat žáky do využívání moderních komunikačních a informačních technologií. Každá třída je vybavena dataprojektorem, počítačem a promítacím plátnem. Po vyučování škola nabízí žákům možnost návštěvy Žákovské knihovny, účast v různých zájmových kroužcích nebo se zapojení do tvorby školního časopisu. Škola je dobře vybavena pro technické předměty, jako je fyzika, chemie, přírodopis a zeměpis. Pro praktickou výuku jsou k dispozici dílny a zahradnická učebna. V rámci projektu "Přírodní zahrady" mohou žáci využít pozemek školy a venkovní učebny k projevení své kreativity za příznivého počasí.¹⁷

Škola prošla několika rekonstrukcemi, včetně výstavby nového sportovního areálu, který nabízí široké využití. Školní projekt „Předškolánek“ připravuje děti z mateřských škol na přechod do první třídy. V rámci tohoto projektu spolupracují děti, pedagogové a rodiče na lepším startu a přípravě do školního prostředí. Také spolupracuje s řadou organizací ve městě a regionu, například s Městskou policií, Střediskem volného času Klíč, ADROU, Beskydskou šachovou školou a Veselou vědou. Škola má také svůj Žákovský parlament, ve kterém jsou zástupci jednotlivých tříd a žáci mají možnost se podílet na organizaci školních akcí. Mezi již tradiční akce školy patří Podzimní slet broučků, Vánoční jarmark, Vánoční laťka, Den naruby, Den Země, Den dětí, podzimní a jarní sběrové akce, sportovní a vědomostní soutěže a další.

---

¹⁷ Základní škola Frýdek-Místek, Jana Čapka 2555: *O naší škole* [online]. [cit. 2023-06-13]. Dostupné z: <http://www.2zsfm.cz/text/18-o-na-kole.html>

5.2.2 Základní škola Frýdek-Místek, El. Krásnohorské 2254

Výuka na škole Elišky Krásnohorské začala přesně 3. října roku 1955, kdy děti poprvé usedly do školních lavic. Otevření této školy s sebou neslo spoustu očekávání, protože to bylo poprvé od konce války, kdy se na území města neotevřela žádná nová škola. Začátky školní docházky byly velice úspěšné, do školy totiž v roce 1955 nastoupilo 670 dětí, které zaplnily celkem 20 tříd. O deset let později měla škola 972 žáků ve 32 třídách. Postupně však návštěvnost školy klesala a během školního roku 2000/2001 navštěvovalo školu 583 žáků ve 25 třídách.

Škola se potýkala s řadou problémů a na začátku měla pouze vybavené učebny pro žáky, zázemí pro učitele, tělocvičnu pro výuku tělesné výchovy a další aktivity. Díky velké finanční pomoci místního podniku Válcoven plechu měla škola postupně možnost se rozšiřovat.

Škola si velmi váží svých žáků a bývalých studentů a je jim za každého absolventa velice vděčná. Kvalitní vzdělání pak umožňuje lepší výběr budoucího uplatnění a zaměstnání.¹⁸

5.2.3 Základní škola Petra Bezruče

V roce 1888 byl slavnostně položen základní kámen budovy školy ve Frýdku, aby se připomněly narozeniny císaře Františka Josefa I. V souladu s novým školským zákonem z roku 1869, který nahradil školy hlavní školami měšťanskými, měl Frýdek také ambici postavit samostatnou budovu pro měšťanskou školu. Po téměř dvaceti letech se Frýdek pustil do plánování a výstavby vlastní budovy pro měšťanskou školu na svém území, jako oslavu čtyřicetileté vlády císaře. Podle některých pramenů byla školní budova považována za mimořádnou jak z architektonického hlediska, tak kvůli krátké době, za kterou byla postavena. Výstavba školní budovy byla dokončena během necelých deseti měsíců od položení základního kamene.

---

¹⁸ Základní škola Frýdek-Místek, El. Krásnohorské 2254: Frýdecko-Místecká Devítka slaví třicet let [online]. [cit. 2023-06-13]. Dostupné z: <https://polar.cz/zpravy/frydeckomistecko/frydek-mistek/26538/frydeckomistecka-devitka-slavi-tricet-let>

5.2.4 Základní škola Frýdek-Místek, Jiřího z Poděbrad 3109

Dominantní barva školy, a to zelená, se vryla do podvědomí většiny místních obyvatel, ale také studentů. Zelená barva je pro školu spojena se zdravým životním stylem, čistotou těla i ducha a úspěchem. Škola do svého ŠVP zařadila také program s názvem "Zelená do života", který má za cíl vychovávat žáky k ekologickému smýšlení, aktivnímu životu spojenému se sportováním a zdravým životním stylem. Škola žáky také nabádá k zodpovědnosti a ohleduplnosti vůči sobě samým, ale také vůči ostatním.

Zaměření školy je zejména sportovní a věnuje se především sportům, jako je plavání, sportovní gymnastika, volejbal a házená. Žáci školy dosahují obecně skvělých sportovních výsledků a účastní se řady sportovních soutěží, jak na české, tak zahraniční úrovni. Škola je zařazena do celostátního projektu vyhlášeného Ministerstvem školství v rámci intenzifikace výuky tělesné výchovy a sportu na základních školách v České republice.

Děti se sportu na škole věnují již od prvního stupně, konkrétně od první třídy, a to zejména gymnastice, která rozvíjí tělo i mysl a je skvělou přípravou pro následné další sporty. Škola se snaží maximálně vycházet vstříc svým žákům a připravuje pro ně individuální učební plány, které studenti následují. Na druhém stupni vzdělávání pak studenti navštěvují konkrétní třídy se vybranou sportovní specializací.

Cílem školy je nabídnout kvalitní vzdělání obohacené o profesionální sportovní přípravu. Zejména dává škola prostor pohybově nadaným žákům, kteří se mohou ve sportu rozvíjet. Zajímavostí je, že škola také organizuje jazykové kurzy, hudební soutěže a soutěže na okresní, krajské i celorepublikové úrovni. Škola také spolupracuje s řadou neziskových i sportovních organizací na území města. Zaměření školy se postupně rozšiřuje i o kreativní třídy, které se věnují i výtvarné výchově.¹⁹

---

¹⁹ 11. Základní škola Jiřího z Poděbrad [online]. [cit. 2023-06-15]. Dostupné z: <https://www.11zsfm.cz/info/index.php>

5.2.5 Základní škola a mateřská škola Naděje, Frýdek-Místek

Škola se věnuje zejména edukaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Zaměřuje se také na žáky s problémy v mentálním postižení kombinovaným s handicapem, poruchami učení a chování. Škola poskytuje vhodné zázemí i pro děti, kterým lépe svědčí menší kolektiv dětí nebo jsou zdravotně oslabené.²⁰

Základní škola má také mateřskou školu, která je důležitá pro určení budoucího umístění dítěte do konkrétní školy či třídy. Vize školy je zajistit, aby se žáci ve třídě cítili dobře a příjemně. Nabízí širokou škálu tříd vhodných pro různé typy "postižení", což umožňuje žákům pociťovat větší komfort a nebyt omezováni či utlačováni ostatními žáky.

Škola disponuje větším počtem tříd, které jsou vhodné pro menší skupinky dětí. V menším kolektivu se žáci cítí lépe a bezpečněji. Třídy jsou uzpůsobeny pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, jako jsou poruchy učení, poruchy chování, mentální postižení, tělesný handicap a porucha autistického spektra.

5.2.6 Základní škola a mateřská škola Frýdek-Místek, Lískovec

V jedné z příměstských částí města nalezneme školu Lískovec. Tato škola se nachází na hlavní cestě, která vede z Frýdku-Místku do Ostravy. Škola se věnuje ekologii a spolupracuje také s řadou škol, které jsou jako ona oceněny titulem Ekoškola. Ekologická výchova je pro školu prioritní, a tak je zapojena do řady zajímavých národních i mezinárodních projektů. Škola má také svůj vlastní vzdělávací program, ve kterém se více věnuje určitým oblastem v rámci učebního plánu. Vzdělávací program školy se nazývá "Dělejme spolu lepší školu".²¹

---

²⁰ *Základní škola a mateřská škola Naděje, Frýdek-Místek, Škarabelova 562* [online]. [cit. 2023-06-15]. Dostupné z: <https://www.specskolynadeje.cz/>

²¹ *Základní škola a mateřská škola Frýdek-Místek, Lískovec, K Sedlišťím 320* [online]. [cit. 2023-06-15]. Dostupné z: <https://info.skola.liskovec.cz/>

5.2.7 ScioŠkola Frýdek-Místek – základní škola, s.r.o.

Škola funguje na území města již od roku 2017, později se však začala ubírat trochu jiným směrem a dnes vystupuje pod názvem Scioškola. Vizi školy je připravit studenty k zodpovědnému přístupu k životu a vlastní odpovědnosti. Škola si je vědoma silných, ale zároveň i slabých stránek žáků a umí s tím pracovat.

Škola vede děti ke schopnosti pracovat v různorodém kolektivu a také vytváří akce a události napříč různými ročníky. Projektová výuka učí žáky, jak lépe komunikovat v běžném životě, ale také jak se vzdělávat pomocí praxe a následné praktické výuky. Žáci mají také možnost si řídit a volit náplň daných hodin. Během týdenního plánu mají vždy možnost si zvolit téma a práci, které se chtějí věnovat. Během studia pak žáci zažívají zážitkovou výuku, díky které si budují krásné vzpomínky na studium na škole. Žáci mají také možnost tvořit svá vlastní pravidla školy a podílet se na jejich případných úpravách.²²

5.2.8 PLANETA – Montessori základní škola s.r.o.

Planeta škola působící ve Frýdku od roku 2019, učí své žáky dle filozofie Montessori. Děti se učí vlastní zodpovědnosti za své činy a jednání již od útlého věku. Cílem školy je vychovávat děti jako individuální jedince, kteří jsou odlišní a budují si svou vlastní cestu. Avšak je důležité přijmout zodpovědnost za sebe i okolní svět. Děti se vzdělávají ve věkově smíšených třídách, aby se vzájemně učily a inspirovaly. Každé dítě a každý žák má své tempo a je výjimečný v jiných oblastech než ostatní žáci.

Děti mají k dispozici vzdělávací pomůcky zpracované dle filozofie Montessori. Spolu se svými učiteli se věnují "klíčovým lekcím", díky kterým rozvíjí svou kreativitu, ale také nadání a praktickou samostatnou činnost. Žáci se učí prezentovat své nápady a práci před ostatními studenty a učí se také umět obhájit svůj vlastní projekt. Během výuky pak mohou žáci využívat i pomůcky, které jim usnadňují studium a rozšiřují jejich obzory ještě více. K těmto činnostem jim napomáhá také knihovna, ve které mají spoustu materiálů, jako jsou encyklopedie, knížky a časopisy. Škola si je vědoma zpětné vazby a snaží se žáky učit a vést je k ní.²³

---

²² ScioŠkola Frýdek-Místek [online]. [cit. 2023-06-15]. Dostupné z: <https://frydek.scioskola.cz/>

²³ PLANETA – Montessori základní škola s.r.o. [online]. [cit. 2023-06-15]. Dostupné z: <https://www.skolaplaneta.cz/o-skole/>

6 Osobnosti spjaté s rozvojem školství ve Frýdku

S historickým vývojem školství ve Frýdku jsou dodnes spojovány určité osobnosti, které měly nemalý vliv na pozitivní změny, které se udály. Mnoho osobností mělo neskutečný přínos pro tuto oblast, kraj, okres, a hlavně pak tedy samotné město Frýdek. Díky nim vzkvétalo nejen školství, ale také kulturní život a šířilo se více informací mezi obyvateli. Mezi zmíněnými osobnosti budou lidé z řad učitelů, historiků a spisovatelů. Každá osobnost měla jistou spojitost s městem a významně zasáhla ro rozvoje školství a kultury. Ve Frýdku se v průběhu historie objevilo mnoho významných osobností, které se podílely na rozvoji školství. Zde jsou některé z nich:

Petr Bezruč (15. 9. 1867 Opava – 17. 2. 1958 Olomouc)

Český básník, prozaik a básník Petr Bezruč, rodným jménem Vladimír Vašek. Syn gymnaziálního profesora Antonína Vaška, který byl rovněž spisovatelem.

František Linhart (17. 11. 1865 Tišnov – 10. 5. 1937 Frýdek-Místek)

český pedagog a historik, autor *Knihy o Místku*

Ondra Ľysohorsky (6. 7. 1905 Frýdek – 19.12. 1989 Bratislava)

Působil, jako pedagog, básník a překladatel. Byl známý jako tzv. “Lašský básník” své básně tak psal lašsky. Básně přeložil i do německého jazyka.

Jaroslav Olšák (13. 4. 1914 Vsetín – 10. 5. 1995 Frýdek-Místek)

knihař, ilustrátor

Angelus Ludvík Lubojacký (6. 9. 1850 Klimkovice – 3. 7. 1904 Místek)

kněz, vlastenecký a osvětový pracovník²⁴

---

²⁴ *Seznam ulic* [online]. [cit. 2023-06-13]. Dostupné z: <http://ulice.knihovnafm.cz/seznam-ulic/>

6.1 Petr Bezruč

Významný básník a prozaik Petr Bezruč, původním jménem Vladimír Vašek, byl výrazně ovlivněn prostředím, ve kterém vyrůstal, jako syn spisovatele a profesora na gymnáziu.

Jeho pobyt ve městě Frýdek-Místek v letech 1891-1893 měl zásadní vliv na jeho literární tvorbu, zejména na vznik sbírky Slezské písně. V té době zastával pozici poštovního úředníka ve městě. Jeho pobyt v Beskydech silně ovlivnil nejen jeho básnickou tvorbu, ale také další literární práce. Zde našel blízkého přítele, se kterým se věnoval společnému literárnímu úsilí. Také se zde seznámil se svou láskou Maryčkou Sagonovou, která později přijala jméno Doda Bezručová. Pseudonym "Petr Bezruč" vznikl právě během jeho působení ve městě. Po tragické sebevraždě svého blízkého přítele se rozhodl vrátit zpět do Brna.

Po absolvování brněnského gymnázia Petr Bezruč odešel studovat klasickou filologii do Prahy, ale po třech letech školu opustil. Po návratu do Brna pracoval jako úředník na poště. Strávil dva roky jako poštovní úředník v Místku, ale následně se vrátil zpět do Brna. Pobyt v Místku měl pro Bezručův osobní i umělecký vývoj velký význam: zde se seznámil se sociálním a národnostním útlakem a také zažil citové zklamání. Obojí mělo vliv na jeho básnickou tvorbu.

Během první světové války byl Petr Bezruč zatčen kvůli podezření z autorství protirakouských básní. Po válce byl jmenován přednostou nádražní pošty v Brně, ale již druhý den se této funkce vzdal. V roce 1928 odešel do výslužby. Žil samotářsky v Brně, později v Kostelci na Hané a v Brance u Opavy.²⁵

---

²⁵ Petr Bezruč - Životopis [online]. [cit. 2023-06-15]. Dostupné z: https://rozbor-dila.cz/petr-bezruc-zivotopis/?fbclid=IwAR1nza47Dz7YrYyvFcELuUo12IDWCkcVSB_vpJJd40W8gqEZSAK_IBLUDtE

6.1.1 Dílo Petra Bezruče

V dílech Petra Bezruče je patrné jeho postavení vůči národnostní a sociální problematice severního moravsko-polského území. Sám se vyjadřoval v místním nářečí a aktivně se angažoval v podpoře znevýhodněných lidí na tomto území. Usiloval o hájení jejich práv a bojoval proti jejich nepřítelům ve společenské, národnostní a morální oblasti.

Kritika Petra Bezruče směřovala také vůči pseudovlastenecké měšťanské společnosti, zejména v Čechách. Skrze svá díla a básně se snažil povzbuzovat lidi k povstání a odporu, posilovat jejich víru v lepší budoucnost a konečné vítězství. Mezi jeho díla patří:

Slezské číslo – vydané v roce 1903, sbírka obsahující 31 básní, které převážně vyprávějí baladické příběhy s intimní lyrikou, odehrávající se na území opavského a těšínského Slezska. Mezi ně patří například "Žermanice", "Maryčka Magdonova", "Jen jedenkrát", "Ondráš", "Kantor Halfar", "Bernard Žár", "Kdo na moje místo", "Ostrava" a mnoho dalších.

Slezské písně – vydané v roce 1909, tato sbírka obsahovala původně 45 básní. Postupně se počet básní v ní až do roku 1928 zvyšoval, a tak se podoba sbírky, jak ji známe dnes, ustálila v tomto roce.

Stužkonoska modrá - 1930, báseň, která popisuje básníkův nepříjemný osud a zklamání, které pociťuje z poměrů v novém státě.

Próza:

Moravská zem a moravská řeč - 1923

Republika před svatým Petrem - 1923

Studie z Café Lustig - 1934

Mlád'átko - 1948

Je nás šest - 1950

Povídky ze života – 1957²⁶

---

²⁶ Petr Bezruč - Dílo [online]. [cit. 2023-06-15]. Dostupné z: https://www.spisovatele.cz/petr-bezruc?fbclid=IwAR1rriMOHkZY1dznE6Lp-YyhJZMI9lypnAG-Q_r4WoOIIVIT0fubMg7OBdg

7 Zajímavosti a kulturní vyžití ve Frýdku

Roku 1878, konkrétně 11. dubna, postihl město velký požár. Následky požáru byly katastrofální, zničil 114 domů a část města včetně městské radnice. Poškození budovy radnice vyžadovalo renovaci, což vedlo k přestavbě původní renesanční budovy v empírovém slohu. Došlo k několika změnám, které se týkaly nového vzhledu radnice, včetně odstranění vysokého klasicistního štítu, který byl nahrazen menším tympanonem.

Až do roku 1870 sídlil magistrát města ve staré frýdecké radnici, ale brzy poté se přemístil do obecního domu na Radniční ulici. Tento dům nese dnes číslo popisné 1235.

Roku 1871 byl zahájen provoz nové železniční trati, která vedla z nedaleké Ostravy do Frýdlantu. Tato trať vedla právě přes Frýdek, a tak bylo město nuceno vybudovat nové nádraží, které bude sloužit právě frýdeckému obyvatelstvu. Nádraží na této trase přineslo řadu pozitivních změn a příležitostí pro místní obchodníky, kupce a majitele průmyslových podniků. Došlo k zrychlení spojení mezi jinými městy, ale také mezi městy na přič Evropy, a to zejména díky napojení na železniční trať císaře Ferdinanda. Když bylo 28. října roku 1918 vyhlášeno samostatné Československo, nebylo zcela jasné, zda se město Frýdek stane součástí Československého státu. V té době totiž bylo vedení města německé. Došlo však k obsazení města vojenskou jednotkou z Českého Těšína, která zabrala všechna důležitá a strategická místa ve Frýdku. Mezi tato místa patřily úřady, městská rada a školy.

Městská rada města navrhla založení muzea na území města Frýdku a to roku 1929. Tento návrh byl podpořen téhož roku, kdy bylo z městské pokladny vyčleněno 20 tisíc korun na jeho výstavbu. Částka byla později navýšena na 50 tisíc korun, což mělo urychlit stavbu budovy muzea. Předměty výstavy byly umístěny nejprve ve dvou místnostech, ale později se výstava rozrůstala. Jako budovu muzea si původně zvolili přístavěnou část spořitelny ve Frýdku. Avšak s přibývajícím počtem předmětů se dvě místnosti vyhrazené pro muzeum staly nedostačujícími. Muzeum se proto přesunulo do prostor bývalé Státní odborné tkalcovské školy, která sídlila na Wilsonově třídě. Československé zemědělské muzeum ve Frýdku uzavřelo dohodu s Frýdeckým muzeem, kterému zapůjčilo 120 předmětů, jež byly vystaveny v prostorách Frýdeckého muzea až do roku 1935. V roce 1938 byla činnost muzea dočasně přerušena v důsledku okupace. Tehdejší předseda kuratoria předal všechny potřebné doklady a pokladní knihy starostovi města, čímž byla činnost muzea na nějakou dobu pozastavena. Muzeum se však po druhé světové válce

opět otevřelo, a to včetně tehdejších aktivit a předmětů, které se zde vystavovaly. Úplné otevření pak proběhlo 27. května 1950 v Sekerově vile.²⁷

7.1 Kultura

Frýdek je městem, které opravdu žije, a tak jsou kulturní akce na jeho území populární. Nalézáme zde poměrně rozsáhlé zastoupení různých festivalů, kulturních akcí a koncertů. Město má také svou příspěvkovou organizaci, která pořádá mnoho kulturních akcí a přispívá tak k atraktivitě města.

7.1.1 KulturaFM

Pod označením KulturaFM nalezneme frýdeckou příspěvkovou organizaci, která se stará o všechny kulturní akce ve městě.

KulturaFM se hlavně zabývá aktivitami, jako jsou koncerty, divadelní představení, která jsou určena jak pro děti, mládež, tak i pro školky, školy a dospělé. Nabízí také jazykové, taneční a pohybové kurzy. V budově Národního domu se také promítají filmy a pořádají se cestopisy. Dále jsou zde organizovány cestopisné přednášky a další akce.

7.1.2 FM City Fest

Jde o velmi moderní festival, který funguje na území města Frýdek již čtyři roky. Festival se pyšní skvělou lokalitou v podhůří malebných Beskyd a nabízí vystoupení světových, ale i místních interpretů a kapel. Během letošního ročníku, který proběhne ve dnech 23. až 24. června 2023, vystoupí mimo jiné Calin, Mig 21, Eva Farná, Vypsaná FIXA, Horkýže Slíže, Tomáš Klus, Kali, Pokáč a mnoho dalších.

---

²⁷ *VisitFM: Naše historie* [online]. [cit. 2023-06-13]. Dostupné z: <https://www.visitfm.cz/cz/poznejte/historie>

7.1.3 Sweetsen Fest

V roce 2023 proběhne již 19. ročník divadelního, charitativního, ale hlavně hudebního koncertu, FM City Fest, který je jedním z nejpoblárnějších festivalů ve městě. Jde o známý festival nejen ve Frýdku, ale také v České republice. Festival se uskuteční v průmyslovém areálu TJ Slezan ve Frýdku-Místku.

Výjimečnost festivalu určuje několik faktorů, které ho odlišují od jiných:

- Všichni interpreti mají nějakou vazbu na město Frýdek.
- Účinkující vzdávají honoráře ve prospěch charitativních účelů.
- Během festivalu se nevybírání žádné vstupné.
- V průběhu festivalu se pořádají dobročinné sbírky, z nichž se vybrané peníze věnují místním humanitárním organizacím, jako jsou ADRA, Charita, Podané ruce.

7.1.4 Hudební klub Stoun

Klub Stoun funguje ve Frýdku již od roku 1995, kdy se poprvé otevřel i pro veřejnost. Prostory hudebního klubu najdete na velmi zajímavém místě, a to v prostorách krytu civilní obrany v podzemí 11. základní školy. Tato škola sídlí na sídlišti Slezská ve Frýdku.

K vytvoření názvu hudebního klubu sloužila jako inspirace zkratka STOU, která znamená "Stálý Tlakově Odolný Úkryt". Přidáním "n" pak vznikl název STOUN. Hudební klub Stoun nabízí své prostory také pro využití vzdělávacích přednášek, divadelních účelů a soukromých koncertů. V klubu Stoun již vystoupily kapely a interpreti jako Mirai, Monkey Business, Jelen, Tomáš Klus, Ektor, Dj Wich, Sto Zvířat.

7.1.5 Divadlo čtyřlístek

Divadlo Čtyřlístek působí ve Frýdku již řadu let, a jeho vlastníkem je město. Divadlo prošlo v posledních letech řadou rekonstrukcí, které pomohly zajistit lepší zázemí a podmínky pro divadlo. V divadle působí hned několik divadelních spolků, které využívají prostor divadla ke své tvorbě. Mezi divadelními spolky patří FAMUS, Divadlo Prozatím, Divadelní soubor Štronzo, Divadelní soubor Čtyřlístek, DUO – Divadlo U Ostravice, ING Kolektiv a Divadelní soubor KuKo.

7.1.6 Frýdecké historické slavnosti

Dva dny nabité zajímavým programem s historickou tematikou. Každoročně se na konci prázdnin konají Frýdecké historické slavnosti, a to konkrétně na místě pod frýdeckým zámekem. Účastníci se tak mohou na malou chvíli přenést v čase a vyzkoušet si některé zvyky a tradice té doby. Mezi tradiční aktivity patří rytířský turnaj, sokolníci a také lukostřelba. Nechybí také dobový jarmark a soutěže pro děti i dospělé.²⁸

---

²⁸ Visitfm: Za kulturou [online]. [cit. 2023-06-15]. Dostupné z: <https://www.visitfm.cz/cz/zazijte/kultura?page=1>

8 Závěr

Hlavním cílem mé bakalářské práce bylo detailně zmapovat vývoj školství na území města Frýdek. Během tvorby této práce jsem objevila množství zajímavých informací a událostí, které se v průběhu historie ve městě udály. Moje historické zkoumání se zaměřovalo na období od 19. století a pokračovalo až do současnosti, abych zachytila různé historické vývoje města. Vzhledem k zaměření mé bakalářské práce na oblast školství jsem prozkoumala různé almanachy, kroniky a školní archivy.

Hledání informací o historii školství bylo velmi obohacující. Chronologicky jsem zpracovávala a mapovala jednotlivé školy, jejich vývoj a historické události. Během práce jsem rozvíjela své existující znalosti a metody, které jsem mohla prakticky uplatnit při psaní a zpracovávání bakalářské práce. Musela jsem prostudovat mnoho knižních materiálů, pramenů a kronik. Tato práce mi však poskytla mnoho zajímavých poznatků o historických událostech.

Během dvou staletí, která jsem ve své práci zmapovala, došlo k mnoha změnám. Nejen v oblasti školství, ale i ve vzhledu města, infrastruktúře a uspořádání samotného města. Dnes už není město rozděleno na dvě části – Frýdek a Místek, ale působí jako jedno integrované město pod názvem Frýdek-Místek. Městské části jsou rozděleny řekou Ostravicí. V mé práci jsem se zaměřila na Frýdek a část Slezska v tomto regionu.

Doufám, že tato bakalářská práce se stane inspirací a cenným průvodcem pro učitele a obyvatele Frýdku, kteří chtějí lépe porozumět historii školství na tomto území. V současné době je zřejmý vliv města Ostravy na Frýdek-Místek a jeho okolí. Město se dynamicky rozvíjí ve všech oblastech. Frýdek-Místek věnuje zvláštní pozornost školství a mimoškolním aktivitám, jako jsou zájmové kroužky a sportovní aktivity

Použitá literatura a informační zdroje

Prameny

Kronika magistrátního města Frýdku v letech 1918-1965.

SOkA Frýdek-Místek. DROBIŠ, Dominik. Přehled vývoje školství okresu Frýdek-Místek, sig. R 331/b

SOkA Frýdek-Místek, fond Obecná škola židovská (německá), Frýdek, inventář fondu.

SOkA Frýdek-Místek, fond 3. Základní škola Frýdek-Místek. Inventární číslo: 832

4. Základní škola ve Frýdku-Místku: Almanach ke 100. výročí založení školy. Frýdek-Místek: 4. ZŠ Frýdek-Místek, ul. Komenského, 1997.

Literatura

JUŘÁK, Petr. Frýdek-Místek. Frýdek-Místek: Muzeum Beskyd, 2002. ISBN 80-86166-09-0

HROZEK, Antonín. Školství ve Frýdku Místku před protektorátem. 700 let Frýdku Místku. Městský národní výbor, 1965

KOTÁSEK, Jiří. Nejstarší dějiny Frýdku. 1. vyd. Frýdek-Místek: Matice slezská, 2008. ISBN 978-80-86887-13-5

JUŘÁK, Petr. Pamětihodnosti města Frýdku-Místku. Frýdek-Místek: Muzeum Beskyd, 2002. 71 s. ISBN 80-86166-11-2.

POLÁŠEK, Jaromír – POLÁŠKOVÁ, Jiřina. Ve stínu frýdecké synagogy: historie Židů na Frýdecko-Místecku: didaktický materiál pro učitele základních a středních škol. Frýdek- Místek: Muzeum Beskyd, 2000.

BARÁNEK, Daniel. Židé na Frýdecku a Místecku : Židovské společenství a jeho tvůrci. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, 2015. ISBN 978-80-7308-561-2.

ADAMEC, Tomáš. *Frýdek-Místek*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2014. ISBN 978-80-7422-314-3.

Proměny Frýdku-Místku. Frýdek-Místek: VAPE, 2002. ISBN 80-238-9344-0.

PETER, Václav. Frýdek-Místek v proměnách času: Frýdek-Místek as time goes by = Frýdek-Místek im Laufe der Zeit. V Ostravě: Knihkupectví Kapitola, 2017. ISBN 978-80-906963-0-3.

Internetové zdroje

Historie Frýdek Místek [online]. [cit. 2023-06-13]. Dostupné z:

<https://www.frydekmistek.cz/o-meste/historie/>

První škola působila ve Frýdku v roce 1490 [online]. [cit. 2023-06-13]. Dostupné z:

<https://www.nasepraha.cz/prvni-skola-pusobila-ve-frydku-v-roce-1490/>

Soukromá střední odborná škola Frýdek-Místek [online]. [cit. 2023-06-15]. Dostupné z:

<https://www.sosfm.cz/>

Gymnázium Cihelní, Frýdek-Místek [online]. [cit. 2023-06-15]. Dostupné z:

<https://www.gcfm.cz/>

Základní škola Petra Bezruče Frýdek-Místek [online]. [cit. 2023-06-15]. Dostupné z:

<https://1zsfm.cz/>

Střední zdravotnická škola Frýdek-Místek: Historie školy [online]. [cit. 2023-06-13].

Dostupné z: <https://www.zdrskolafm.cz/o-skole/historie-skoly.php>

Střední odborná škola, Frýdek-Místek: HISTORIE A SOUČASNOST ŠKOLY [online].

[cit. 2023-06-13]. Dostupné z: <https://www.sosfm.cz/o-skole/historie-a-soucasnost/>

11. Základní škola Jiřího z Poděbrad [online]. [cit. 2023-06-15]. Dostupné z:

<https://www.11zsfm.cz/info/index.php>

Základní škola a mateřská škola Naděje, Frýdek-Místek, Škarabelova 562 [online]. [cit.

2023-06-15]. Dostupné z: <https://www.specskolynadeje.cz/>

Základní škola Frýdek-Místek, Jana Čapka 2555: O naší škole [online]. [cit. 2023-06-

13]. Dostupné z: <http://www.2zsfm.cz/text/18-o-na-kole.html>

Základní škola a mateřská škola Frýdek-Místek, Lískovec, K Sedlišťím 320 [online]. [cit. 2023-06-15]. Dostupné z: <https://info.skola.liskovec.cz/>

ScioŠkola Frýdek-Místek [online]. [cit. 2023-06-15]. Dostupné z: <https://frydek.scioskola.cz/>

PLANETA – Montessori základní škola s.r.o. [online]. [cit. 2023-06-15]. Dostupné z: <https://www.skolaplaneta.cz/o-skole/>

Základní škola Frýdek-Místek, El. Krásnohorské 2254: Frýdecko-Místecká Devítka slaví třicet let [online]. [cit. 2023-06-13]. Dostupné z: <https://polar.cz/zpravy/frydeckomistecko/frydek-mistek/26538/frydeckomistecka-devitka-slavi-tricet-let>

Anotace kvalifikační práce

Jméno a příjmení:	Martina Kyselá
Katedra nebo ústav:	Katedra společenských věd
Vedoucí práce:	Mgr. Pavel Krákora, Ph.D.
Rok obhajoby:	2023

Název práce:	Vývoj českého školství ve Frýdku od roku 1848
Název v angličtině:	The development of Czech Education in Frýdek since 1848
Anotace práce:	<p>Tato bakalářská práce se zaměřuje na mapování a rozvoj českého školství v oblasti Frýdku. V průběhu historie jsem zkoumala různá období, která ovlivňovala charakter města, stejně jako školství samotné. Mé zkoumání se zaměřovalo na vliv sousedních zemí na rozvoj školství v kontextu Frýdku. V období protektorátu mělo na Frýdek naopak vliv německé prostředí. Konkrétním tématem mé práce byl "Vývoj českého školství ve Frýdku od roku 1848". Cílem mé práce bylo dospět k určitým závěrům v oblasti historie školství, porovnat kvalitu školství v minulosti a dnes a identifikovat rozdíly, které vznikly v důsledku historických změn a politických režimů a jejich dopadů na školství. V rámci zpracování mé práce jsem také navštívila Frýdecký archiv, kde jsem hledala adekvátní prameny, almanachy a kroniky. Většina materiálů a pramenů v archivu je dostupná ve formě elektronických dokumentů.</p>
Klíčová slova:	Historie a vývoj školství, historie a vývoj školství města Frýdku, vývoj města

<p>Anotace v angličtině:</p>	<p>This bachelor thesis focuses on the mapping and development of Czech education in the area of Frýdek. Throughout the course of history, I have explored the various periods that have influenced the character of the town, as well as education itself. My research focused on the influence of neighbouring countries on the development of education in the context of Frýdek. During the Protectorate period, on the other hand, Frýdek was influenced by the German environment. The specific topic of my thesis was "The development of Czech education in Frýdek since 1848". The aim of my work was to reach certain conclusions in the field of the history of education, to compare the quality of education in the past and today and to identify the differences that have arisen as a result of historical changes and political regimes and their impact on education. As part of my thesis I also visited the Frýdek archive, where I searched for adequate sources, almanacs and chronicles. Most of the materials and sources in the archive are available as electronic documents.</p>
<p>Klíčová slova v angličtině:</p>	<p>History and development of education, history and development of education of the town of Frýdek, development of the town</p>
<p>Rozsah práce:</p>	<p>51 stran</p>
<p>Jazyk práce:</p>	<p>Čeština</p>